

Tórbjörn Poulsen, Telefonverkið
Mortan Mortensen, SEV

Viðmerkingar:

Tórbjörn Poulsen sat í landsstýrinum (1981-85) tá endaliga loyvið varð givið til útbýggingar av Eiði-1 og Eiði-3. Hann kann tí eftir okkara bestu áskoðan ikki vera gegnigur í hesum máli.

Mortan Mortensen starvast í SEV og má tí »pr. definition« vera ógegnigur.

Annars er tað okkara áskoðan, at líka so skeið tað hevði verið at sett fýringar til at meta um og »døma« um t.d. framdan skaða á »Den jydsk hede« ella á frumskógini í Afrika, líka skeið er tað at lata upp í hendurnar á dønnum at »døma« um framdan skaða á serstøku føroysku náttúru.

Her snýr tað seg nevnliga meira um *innliving* frá barnsbeini av, enn um »akademiska« útbúgving.

Sostatt eru eftir okkara áskoðan 4 av teimum 5 limunum í Yvirfriðingarnevndini ikki skikkaðir til at »døma« í einum so viðbreknum máli sum hesum. Og man tað ikki eisini vera júst av somu orsök, at vit ferð eftir ferð í øllum hesum máli uppliva, at Yvirfriðingarnevndin »dømir« beint tvørtur ímóti einmæltu samtyktinum í Friðingarnævndin í Eysturoy.

3. Samanumtikið 3.1

Sum kunnugt hevur SEV í hyggju at útbýgja alla vatnorkuna í útsýningspartinum av Eysturoy – t.v.s. partin millum Funningsfjørð/Skálafjørð og Sundini. Vatnið úr øllum ánum í økinum omanfyri umleið 150 m hæddarleguna skal flytast gjøgnum tunlar (uml. 40 km tilsamans!) til Eiðisvatn og harfrá til eitt kraftverk við sjóvarmálan niðanfyrir vatnið.

Útbýggingarverkætlanin er bytt í 4 partar: Eiði-1 (14,7 GWh), Eiði-2 (18,6 GWh), Eiði-3 (13,7 GWh) og Eiði-4 (9,3 GWh). Her fevna Eiði-1 og Eiði-2 um árnar, ið renna í Sundini, meðan Eiði-3 og Eiði-4 fevna um tær, ið renna í Funnings-

fjørð og Skálafjørð. Eiði-1 gongur suður til og við avfallsókið til Trogará og Eiði-3 suður til og við avfallsókið til Barkhellá (sja eisini hjálagað kort).

Landsstýrið hevur givið SEV loyvi til útbýgging av Eiði-1 og Eiði-3, men sum vit hava sæð (pkt. 2) hevur SEV longur heimildarleyst tikið ein munandi part (uml. 1/3) av Eiði-2 uppí Eiði-1. Tí hava vit allar grundir at óttast, at SEV, tá komið er fram til markið millum Eiði-3 og Eiði-4 (Barkhellá), uttan himpr heldur fram at bora suðureftir, so eisini Vesturdalsá og Fjarðará (Eiði-4 ókið) verða turlagdar. Vandin fyri at Yvirfriðingarnevndin skal steðga einari tilfari ætlan er sum skilt til og eingin.

Framda elorkuútbýggingin í Eysturoy er øll sum hon er ein stór skomm fyri Føroyar. Hon sýnir *tøkniligar* loysnir so skilaleysar, at tú ikki skuldi trú at slíkt kundi henda í einum framkomnum landi. *Umhvørvisliga* er hon einki minni enn eitt oyðingsverk og ein livfrøðilig vanlukka, og vit eru sannførd um, at hon fyri okkara eftirkomarar kemur at standa sum *ræðumynd*, ið í dag er teknað av nógv umrødda Alta-útbýggingini í Noregi.

»Aldri før er det brukt så maksimalt med midler, til så minimal gevinst, og til så maksimal skade.«

Sjálvt navnframa Gro Harlem Brundtland, táverandi umhvørvismálaráðharrin, seinni forsætisráðharrin og m.a. stigtakari til »Agenda 21« (»Brundtland-frágreiðing«) ássannar í dag tann óbøttliga skaðan, ið har er framdur.

Í Noregi er talan um *eina* á: Altaánn. Hjá okkum er talan um *allar* árnar í útsýningspartinum av Eysturoy (t.v.s. millum Funningsfjørð/Skálafjørð og Sundini), fær SEV tað, sum leiðslan har (og landsstýrið?) vil.

Nú sjón byrjar ganga fyri søgn, tykist tað to sum støðugt fleiri vakna við kaldan dreym og vilja hava løgtingið at steðga arbeidinum beinan vegin. Eitt ár – og dæmkaðir mið. kWh í vindorku – er farið síðani FNU heitti á løgtingið um tað sama, men enn er so einki svar komið haðani –

Er komandi løgtingsval einasta vónin?

Føroya Náttúru- og Umhvørvisverndarfelag (FNU)

BILLUTIR

útvegast til
FLEST ALLAR
BILAR

Fa. BILLUTIR

Til. 21605 Fax. 21666

Sama veiða av svartkjafti

16. ársfundurin í Nevndini fyri Fiskiskapi í Landayrðingspartinum av Atlantshavi (NEAFC) varð hildin í London í døgnum 18.-21. november 1997.

NEAFC konvensjónin er frá 18. sept. 1980 og kom í gildi hin 18. sept. 1982 og avloysti avtaluna frá 1959 um fiskiskapin í landnyrðingspartinum av Atlants-havinum. Limalondini í dag eru 7 í tali og eru: Bulgaria, Danmark (vegna Føroyar og Grønland), ES, Island, Noreg, Polen og Russland.

Endamálið við NEAFC er at verja og tryggja skynsamma gagnnýtslu av fiskastovnum í landnyrðingspartinum av Atlantshavinum og at skapa eina rammu um millumlanda samstarvið fyri avvarðandi fiskastovnar. Konvensjóns-ókið er fiskastovnar innanfyri fiskimørk hjá limalondum í fiskiskapum á opnum havi í landnyrðingspartinum av Atlantshavinum.

NEAFC hevur heimild at samtykkja viðtøk (recommendations) fyri tað opna havókið (altjóða sjógvur) um 1) fiskiskap, b) fiskiveiðiefirlit, og d) at savna inn veiðihugtøl. Limalondini hava rætt at mótmæla (objection procedure) fyri viðtøkum NEAFC's.

Fundurin hesa ferð var merktur av teimum fyrireikingum, sum NEAFC hevði sett í verk til tess at felagskapurin kann umsita fiskastovnar í Norður Eystur Atlantshavinum í tráð við broytingarnar í havrættarsáttmálanum (UNCLOS) frá 10. desember 1972, ST-semjuna um langt ferðandi og víða spjaddar fiskastovnar (UN Agreement on Straddling fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks) frá 1995 og FAO avtaluna um fiskiskap við ábyrgd (FAO-Code of Conduct) frá 1995. Í hesum sambandi varð á seinasta ársfundinum í november 1996 samtykt at seta 2 arbeiðsbólkar at arbeiða við teimum mest týðningarmiklu spurningunum hjá NEAFC, sum eru framtíðin hjá felagsskapinum (Future of NEAFC) og umsiting og eftirlit við fiskastovnunum í altjóða sjógvi (Control and Enforcement). Bolkarnir hava havt 2 fundarumfór í ár. Úrslitini vóru framlögð á ársfundinum og ein arbeiðsætlan fyri 1998 varð samtykt soleiðis, at tilmælini frá arbeiðsbólkunum verða lögð fyri ein eykaársfund 29.-30. juni, sum skal samtykkja endaligu broytingarnar um framtíðina hjá NEAFC og um eftirlitsskipanina í altjóða sjógvi.

Samtykt varð at seta ein

nýggjan arbeiðsbólk at fáa til vega fleiri vísundaligar upplýsingar um ferðingarmynstrið fyri makrel og svartkjaft og at gera uppskot um, hvussu fiskiskapurin eftir hesum báðum fiskasløgum kann koma undir umsiting við ásettum MLV og býti millum limalondini. Bolkurin skal fara undir hesa fyrireikinga rí mars 1998 og skal leggja úrslitið fyri eykaársfundin í juni 1998.

Ársfundurin viðgjörði tað árliga ráðgevingin frá ICES (AFCM) um fiskastovnar undir NEAFC. Nógvir spurningar vóru svaraðir av AFCM, har serstakliga spurningar um kongafiskin í Irmingarhavinum, norðhavssildina og um makrel var umrøddur. NEAFC setti upp nýggjar og framhaldandi fyrispurningar til ECES um ráðgeving.

NEAFC ásetti skipanina fyri fiskiskapinum í altjóða sjógvi eftir *norðurhavssild* grundað á strandalanda avtaluna gjørd í Oslo tann 28.

oktober 1997 fyri fiskiárið 1998, sum ásetur MLV ið til 1,3 mið. tons. Ásett varð, at av hesum kunnu 102.000 tons veiðast í altjóða sjógvi í 1998, sum verða at byta soleiðis:

Danmark (vegna Føroyar og Grønland) 20.000 tons.
ES 20.000 tons.
Island 20.000 tons.
Noreg 20.000 tons.
Russland 20.000 tons.
Onnur, herundir Polen 2.000 tons.

Fyri kongafiskin í Irmingarhavinum ásetti ársfundurin, at mest loyvda veiða skal verða 153.000 tons í 1998, og at býtið skuldi verða soleiðis:

Danmark (vegna Føroyar og Grønland) 40.000 tons.
ES 23.000 tons.
Island 45.000 tons.
Noreg 6.000 tons.
Polen 1.000 tons.
Russland 36.000 tons.
Onnur 2.000 tons.

Úrslitið varð samtykt við atkvøðugreiðslu og er tað sama sum fyri 1997.

Mest loyvda veiða av

svartkjafti varð ásett til 650.000 tons, sum er tað sama sum í 1997 og samsvavar við ráðgevingina. Einki býtið er ásett fyri svartkjaft, men verður hesin spurningur nú tikin upp grundað á arbeiði í arbeiðsbólkunum og úrslitum frá fiskifrøðingum.

Fiskiskapurin á djúpum vatni varð eisini viðgjörður og samtykt varð at gera eina betri fráboðanarskipan fyri hesa veiða.

Í føroysku sendinevndini vóru Kaj P. Mortensen, fiskivinnustjóri, Andras Kristiansen, fiskivinnufultrú, Hjalti í Jákupsstovu, Fiskirannsóknarstovan, Djóni Weihe, Fiskiveiðiefirlit, og Jákup Sólstein fyri Føroya Reidarafelag.

A fundinum hjá NEAFC í London vóru innanhýsis fundir millum Føroyar/Grønland og Føroyar/Island um sínámillum fiskivinnu viðurskiftir.

DUPULT KONCERT

REGIN GUTTESEN

MARIA GUTTESEN

NORDIC BAND

ATGONGU-
MERKI Á KR. 120,-
FÁAST Í KUNNINGAR-
STOVUNI OG
Í 3-ARINUM.

ÍTRÓTTARHØLLIN Á HÁLSI
LEYGARDAGIN 29. NOV. KL. 20

Bjargingar- útgerð til skip og bátar

Bjargingarbeltir
Bjargingarkransar
Bjargingarvestar
Neyðrakettir
Hondblúss
Flótidraktir
Yvirilivsisdraktir
Bjargingarbátar

P.f. Kaj Andreassen & Co.
Klingran 5 • 188 Hoyvík
Tlf. 15600